

Koenders

Ik heb nog een op laatste opmerking aan het adres van de CDA-fractie betreffende de heer Prahalad en het debat dat zich ontspon tussen de fracties van GroenLinks en het CDA. Ik denk dat de regering daar een beetje tussenin zit. Ik geloof dat u beiden niet helemaal gelijk hebt. Een groot risico in de verdelingsagenda uit het verleden is vooral onder de armste landen dat je de armoede verdeelt in plaats van groei te creëren. Dat is toch in heel wat landen gebeurt en het gebeurt nog steeds. Het andere is de illusie dat het westerse model van een langzaam maar zeker groeiende middenklasse – de methode van ontwikkeling bij uitstek – noodzakelijkerwijs ook in alle andere landen het ontwikkelingsmodel bij uitstek zou zijn. Ik denk dat dit van land tot land verschillend kan zijn. Kijkt u maar naar China of Vietnam, en dan naar Brazilië. Dat zijn heel verschillende vormen van groei.

Ik denk dat de creatie van een middenklasse essentieel is, ook voor de democratische legitimering van een regime of voor andere zaken die wij uit ons eigen land kennen. In een groot aantal landen vindt echter op het ogenblik een marginalisering van de middenklasse plaats. Die middenklasse neemt een enorm onzekere positie in en daar ligt een groot probleem. Er komt een vrij grote vermogende klasse, de middenklasse wordt verder gemarginaliseerd en langzaam maar zeker komt er een grote onderklasse. Dat is niet overal zo. Gelukkig zie je in Brazilië een verandering. Dat was daar het beeld, maar nu komt er een middenklasse. Vietnam vind ik een heel interessant voorbeeld: het is het enige land waar ik de afgelopen periode economische groei heb gezien die niet gepaard gaat met enorme inkomensverschillen die leiden tot conflict en tot allerlei andere problemen. Ik ben erg voor een landenspecifieke benadering.

Aan de ene kant verdienen de verhalen van Prahalad ondersteuning, omdat daarin de armen niet alleen als slachtoffer, maar als economische motor worden gezien. Dat is essentieel. Daar kunnen bedrijven op inspelen en dat gebeurt ook. Vandaar dat wij die samenwerking zoeken. Tegelijkertijd kan geen land groeien zonder een goede mix tussen de publieke en private sector, omdat er gewoon een aantal basisvoorwaarden moet zijn om de economische ontwikkeling verder vorm te geven. Ook dit vergt ongetwijfeld veel meer discussie, maar ik denk dat de simpele "trickle-down"-filosofie uit het verleden onvoldoende ondersteuning vindt in de bewijzen van de economische feiten, evenals de beperking van het gesprek tot de verdeling. Daarom denk ik dat een intelligente groei- en verdelingsagenda essentieel is. Dat kan in Afrikaanse landen weer anders zijn dan in Latijns-Amerika. In Afrika kunnen microkredieten en de toegang tot energie een essentiële rol spelen in de verandering, terwijl een land als Brazilië al in een heel andere ontwikkelingsfase verkeert. Ook dit zou meer debat vergen dan nu mogelijk is, maar ik wil uw Kamer daar op de late avond niet meer mee vermoeien. Ik wil in ieder geval de VVD-fractie danken voor de steun die zij uitgesproken heeft voor het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid. Ik vind dat een belangrijk politiek feit en ik ben de VVD-fractie daar zeer erkentelijk voor. Dank u wel.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de bewindslieden hartelijk voor hun bijdrage aan het debat.

Sluiting 22.40 uur

Lijst van besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten

De Voorzitter heeft na overleg met het College van Senioren besloten om:

a. de plenaire behandeling van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op:
10 juni 2008 (hamerstukken):

Wijziging van de Wet inburgering en enkele andere wetten in verband met het vervallen van de mogelijkheid om Nederlandse onderdanen tot inburgering te verplichten en het aanbrenge van enkele technische verbeteringen (30877);

Wijziging van de Wet op de architectentitel (uitvoering van de richtlijn nr. 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005 betreffende erkenning van beroepskwalificaties (PbEU L 255) voor architecten, stedenbouwkundigen, tuin- en landschapsarchitecten en interieurarchitecten alsmede enige andere wijzigingen) (31079);

Wijziging van de Mijnbouwwet in verband met nieuwe regels omtrent deelneming in de opsporing en winning van koolwaterstoffen door een daartoe aangewezen vennootschap en omtrent andere taken en activiteiten van die vennootschap (31090);

Wijziging van diverse wetten op of in verband met het terrein van VWS, ten einde wetstechnische gebreken te herstellen en andere wijzigingen van ondergeschikte aard aan te brengen (Reparatiewet VWS 2008) (31405);
7/8 juli 2008:

Regels voor het gunnen van overheidsopdrachten door aanbestedende diensten en opdrachten door speciaalsectorbedrijven (Aanbestedingswet) (30501);

Regels inzake een vergunningstelsel met betrekking tot activiteiten die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving en inzake handhaving van regelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) (30844);
21 oktober 2008:

Vaststelling van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2008 (31200 IIA, A);

b. het voorbereidend onderzoek van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden door de vaste commissies voor

Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 17 juni 2008:

Wijziging van de Wet werk en bijstand, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen om gemeenten meer zekerheid te geven dat mensen met een kleine kans op inschakeling in het arbeidsproces met behoud van uitkering gedurende maximaal 2 jaar onbeloonde additionele werkzaamheden kunnen verrichten (30650);
Justitie op 1 juli 2008:

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering tot verbetering van de regeling van de positie van de deskundige in het strafproces (Wet deskundige in strafzaken) (31116).